

---

**Kyrkomötet**  
**Läronämndens yttrande 2024:1y**

## **Ändringar i kyrkoordningen m.m.**

---

Läronämndens yttrande över kyrkostyrelsens skrivelse 2024:4 Ändringar i kyrkoordningen m.m.

Läronämnden noterar med glädje att det ekumeniska uppdraget för Svenska kyrkans lokalt verksamma församlingar runt om i världen förtydligas genom föreslagna förändringar i kyrkoordningen.

Läronämnden framhåller i sitt yttrande Ln 2012:3y:

Det lokala självstyret har utformats på flera sätt genom historien och kan från läromässig synpunkt gestaltas på olika sätt.

Samtidigt måste, som det framhålls i inledningen till kyrkoordningen, kyrkans organisation stå i samklang med Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära. Läronämnden konstaterar att Svenska kyrkan alltså inte kan organiseras på vilket sätt som helst, eftersom teologin ligger till grund för kyrkorätten.

Vad gäller Svenska kyrkans utlandsverksamhet har läronämnden tidigare yttrat i Ln 2002:3y:

Läronämnden vill understryka att Svenska kyrkan principiellt har två pastorala nivåer, nämligen församlingar och stift. SKUT:s verksamhet är främst ett församlingsarbete riktat mot dem, som bor och verkar utomlands.

Läronämnden konstaterar att nationell nivå inte är en pastoral nivå.

Läronämnden vill påminna om sitt yttrande 2011:5y angående kyrkostyrelsens skrivelse 2011:5 Svenska kyrkan i utlandet – struktur och delaktighet, där det framhålls:

Kyrkostyrelsens skrivelse om Svenska kyrkan i utlandet aktualiserar grundläggande frågor om Svenska kyrkans karaktär som episkopal kyrka där tillsyn och främjande förenas. De handlar dels om församlingarnas identitet, dels om biskopsuppdraget och de beslutande organens relation till stiftets grundläggande uppgift.

Vår kyrkas samlade tradition är att församlingarna är förenade i stift med en biskop i ledningen. Enligt kyrkoordningen är stiftets grundläggande uppgift ”att främja och ha tillsyn över församlingslivet. Den uppgiften gäller därför främst församlingarnas gudstjänstliv, undervisning, diakoni och mission. Stiftet har även förvaltande uppgifter.” (Inledningen till tredje avdelningen i kyrkoordningen)

Stiftets uppgift är i sin helhet knuten till biskopens uppdrag och alla stiftsorgan har på olika sätt del i den.

Utifrån vår kyrkas identitet som episkopal kyrka med en demokratisk organisation är det viktigt att biskopens uppdrag inte begränsas till den del av tillsynen som innehåller kontroll och beslut om ämbetsutövning och församlingsinstruktionerna. Tillsynen kan inte skiljas från främjandet.

Tillsynsbegreppet vidgades därför i kyrkoordningen 2000 till att också gälla stöd, hjälp, uppmuntran och dialog.

Biskopens uppdrag är till sin karaktär knutet till såväl stiftsstyrelsen i stiftets demokratiskt uppbyggda organisation som till domkapitlet. Därigenom relateras biskopen till stiftets samlade ansvarstagande och den demokratiska organisationen förankras med teologisk motivering i stiftets grundläggande uppgift.

Läronämnden konstaterar att den problematik rörande Svenska kyrkan i utlandet, som läronämnden således tidigare påtalat, kvarstår också med nu föreslagna förändringar i kyrkoordningen. Även framgent separeras tillsyn och främjande. Därtill fungerar nationell nivå i praktiken fortsatt som en pastoral nivå gentemot utlandskyrkan. Dessutom skapas en otydlighet i och med införandet av begreppet ”kyrkoherdens tjänstgöringsområde”, som i övrigt inte används i Svenska kyrkan. Detta medför i sin tur oklarhet kring innebörden i begreppet ”pastorat”.

Uppsala den 30 augusti 2024

På läronämndens vägnar

*Martin Modéus, ordförande*

*Cristina Grenholm, sekreterare*

*Närvarande:* Ärkebiskop Martin Modéus, ordförande, biskop Karin Johannesson, biskop Marika Markovits, biskop Åke Bonnier, biskop Johan Dalman, biskop Fredrik Modéus, biskop Johan Tyrberg, biskop Susanne Rappmann, biskop Sören Dalevi, biskop Eva Nordung Byström, biskop Åsa Nyström, biskop Erik Eckerdal, biskop Andreas Holmberg, Marta Axner Ims, Teresa Callewaert, Håkan Möller, Ninna Edgardh, Jesper Svartvik, Mikael Winnige och Johannes Zeiler.